

Сахарук Б. С.
аспірант кафедри економіки підприємства
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Sakharuk B. S.
Post-graduate student
Taras Shevchenko National University of Kyiv

ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ АКЦІОНЕРНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Досліджено теоретичні підходи до визначення економічної сутності поняття акціонерного капіталу. Визначено основні складники капіталу акціонерного товариства через призму фінансово-економічного, бухгалтерського та правового підходів. Проаналізовано переваги та виокремлено основні недоліки у трактуванні понять акціонерного капіталу сучасними вченими. Запропоновано удосконалене визначення поняття «акціонерний капітал».

Ключові слова: капітал, акціонерний капітал, акціонерне товариство, власний капітал акціонерного товариства, статутний капітал, дійсний капітал, структура акціонерного капіталу, емісійний дохід.

Вступ та постановка проблеми. За сучасних умов розвитку української економіки дуже важливого значення набуває наявність системи ефективного управління та організації функціонування акціонерного капіталу товариств, що здатен забезпечити економіку країни необхідними інвестиціями, акумулювати тимчасово вільні фінансові ресурси підприємства, підвищити показники рентабельності як самих підприємств, так і галузей загалом. Для ефективного функціонування акціонерного капіталу підприємства необхідним і першочерговим є дослідження та розуміння сутності цього явища з метою раціонального формування, структурування та управління акціонерним капіталом, пошуку шляхів його зростання та примноження.

У зв'язку з нетривалим періодом функціонування акціонерного капіталу в ринковій економіці України досі є недоліки та дискусійні моменти щодо розуміння та визначення поняття акціонерного капіталу, в тому числі його структури, ролі та функцій, що за умов швидкого розвитку світової економіки та науково-технічного прогресу трансформуються та видозмінюються, набуваючи все ширшого змісту та наповнення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналізуючи досягнення світової економічної науки, можна стверджувати, що основоположниками у дослідженні сутності та особливостей акціонерного капіталу підприємств вважаються такі визначні зарубіжні економісти, як А. Берлі, П. Друкер, Дж. Кейнс, Ж. Ламбен, А. Маршалл, В. Ойкен, Дж.К. Гелбрейт, М. Портер, П. Самуельсон, А. Сміт, Е. Чемберлен, І. Ансофф, Р. Коуз, В. Кондратьєв та інші.

Проблемам, що пов'язані з характеристикою та особливостями функціонування акціонерного капіталу підприємств, присвячена також значна кількість праць вітчизняних учених: В.Д. Базилевича, Д.О. Баюри, О.Г. Борщ, З.С. Варналія, Л.І. Воротиної, А.С. Гальчинського, В.М. Гейця, С.М. Грудницької, О.А. Грішнєвої, Ю.І. Єханурова, А.О. Задой, В.Л. Осецького, О.М. Проволоцької, Є.Г. Панченка, Н.П. Слободяник, А.О. Старостіної, Д.М. Черваньова, А.В. Шегди, В.М. Шелудько та інших.

Не применшуючи внесок вітчизняних та зарубіжних економістів у розроблення зазначеної проблематики, слід відзначити, що деякі аспекти питання все ще не знайшли вирішення, залишаються дискусійними і потребують подальшого дослідження та опрацювання.

Мета статті полягає у дослідженні та узагальненні сучасних підходів до сутності акціонерного капіталу з метою удосконалення визначення цього поняття для введення його у науковий обіг і, таким чином, більш глибокого розкриття особливостей акціонерного капіталу підприємств.

Результати дослідження. Одним із перших вчених, який дослідив категорію акціонерного капіталу, був Адам Сміт, визначивши капітал як частину майна людини, з якої вона прагне отримати дохід, у своїй праці «Дослідження про природу та причини багатства народів». Адам Сміт також виявив одну з основних властивостей корпоративних структур, яка полягає у розмежуванні функцій власності та управління корпоративним капіталом. Причиною такого розмежування він назвав неминучість зростання суспільного характеру корпоративного капіталу та появу великої кількості акціонерів, що приведе до нездатності всіх власників корпорації ефективно нею управляти [22].

З урахуванням того, що акціонерна форма власності з'явилася і почала розвиватися в Україні не так давно, серед вітчизняних економістів та у законодавстві нашої держави досі єдиного тлумачення сутності такої економічної категорії, як акціонерний капітал, не існує.

З метою обґрунтування власного погляду на сутність цієї економічної категорії нами було досліджено різноманітні думки сучасних учених щодо поняття акціонерного капіталу, враховані особливості організаційно-економічної діяльності акціонерних товариств порівняно з іншими видами підприємств, вивчено правовий аспект застосування поняття «акціонерний капітал» та його тлумачення у законодавстві України, порівняно підходи зарубіжних учених до цього поняття та визначено такі з них, які можуть бути максимально близько адаптовані до особливостей функціонування акціонерних підприємств в Україні.

Результати проведеного нами дослідження згруповано в таблицю 1.

Як показали результати дослідження теоретичних підходів до поняття «акціонерний капітал» різних учених, єдиної думки щодо сутності цієї категорії у науковій економічній літературі ще не досягнуто. Зокрема, у деяких визначеннях, що наведені у таблиці 1, нами виявлено такі основні недоліки:

– поняття акціонерного капіталу широко вживається у нормативних актах, юридичній та економічній літературі, але в законодавстві України не передбачено чіткого та легітимного трактування терміна «акціонерний капітал»;

Дослідження різних підходів до визначення сутності акціонерного капіталу підприємства

№ п/п	Автор, джерело	Дефініція акціонерного капіталу
1	Котова А.М. [11, с. 339]	Капітал акціонерного товариства – це частина його активів, сформованих за рахунок коштів акціонерів та позикових коштів, що в сукупності з робочою силою беруть участь у створенні прибутку (доходу).
2	Проволоцька О.М. [16, с. 64]	Акціонерний капітал – це особлива форма капіталу, що має подвійну природу, рух якого здійснюється за законами руху реального і фіктивного капіталу. Результатом руху реального капіталу є додаткова вартість, а фіктивного капіталу – розподіл і перерозподіл створеної реальним капіталом додаткової вартості.
3	Грудницька С.М. [4, с. 212]	Акціонерний капітал – це сукупність дійсного і фіктивного капіталу. Дійсний капітал буває у формі виробничих, товарних, грошових та інтелектуальних фондів, реально функціонує як єдине ціле і являє собою колективну власність; фіктивний капітал являє собою випущені акції акціонерного товариства, він здійснює оборот не як пряме, безпосереднє відображення відтворення, а як самостійний, незалежний від нього процес.
4	Біленко Т.І. [15, с. 315]	Акціонерний капітал – це економічна форма реалізації акціонерної власності, тобто сукупність виробничих, економічних відносин між акціонерним товариством, його акціонерами і найманими працівниками щодо володіння, розпорядження і використання грошей, засобів виробництва та іншого майна акціонерного товариства з метою одержання додаткової вартості у формі прибутку акціонерного товариства, дивідендів та інших доходів акціонерів.
5	Тарасов І.Т. [21, с. 137]	Акціонерним капіталом визначається той капітал, який зазначений у статуті, капітал цей роздроблений на відому, відповідну йому кількість акцій певної ціни.
6	Бочаров В.В. [3, с. 221]	Акціонерний капітал – це сукупність частини статей балансу з розділу «Власний капітал», наприклад, сукупність номінальної вартості звичайних і привілейованих акцій, емісійного доходу, вартості акцій, придбаних корпорацією, і нерозподіленого прибутку, спрямованого на збільшення акціонерного капіталу.
7	Райзберг Б.А., «Сучасний економічний словник» [17]	Акціонерний капітал – це основний, базовий, початковий капітал акціонерного товариства, що утворюється шляхом випуску і продажу акцій.
8	Мацера С.М. [13]	Акціонерний капітал – капітал, який складається зі статутного капіталу, емісійного доходу та нерозподіленого прибутку. Це та сума капіталізації або сумарний дохід, який можуть принести своїм власникам акції, що перебувають в обігу на фондовому ринку.
9	Рубан О.І. [18, с. 56]	Акціонерний капітал – це сукупність майна у матеріальному його вигляді або ж як об'єднане майно, яке ділиться на певні умовні частки – акції.
10	Плешакова О.А. [14, с. 197]	Акціонерний капітал – це капітал акціонерного товариства, що має асоційовану природу і створюється за рахунок об'єднання індивідуальних капіталів фізичних і юридичних осіб шляхом випуску і продажу акцій, які надають їх власникам право на отримання частини прибутку у вигляді дивідендів.
11	Міллер К. [26, с. 42]	Акціонерний капітал – фінансова участь у власності підприємства, розподіл прибутку між власниками і здатність обмінюватися власними акціями з іншими потенційними власниками, кожен із них може бути учасником і некомерційної організації.
12	Мацелюх Н.П. [12]	Акціонерний капітал – це економічна форма реалізації акціонерної власності, тобто сукупність виробничих, економічних відносин між акціонерним товариством, його акціонерами і найманими працівниками щодо володіння, розпорядження і використання грошей, засобів виробництва та іншого майна акціонерного товариства з метою одержання додаткової вартості у формі прибутку акціонерного товариства, дивідендів та інших доходів акціонерів.
13	Білецька Л.В. [1]	Акціонерний капітал – це сукупність індивідуальних капіталів, об'єднаних у результаті випуску цінних паперів, які зростають завдяки капіталізації частини прибутку та додаткової емісії акцій. Він формується шляхом об'єднання розрізних грошових засобів в один великий капітал через утворення акціонерних товариств.
14	Федоренко В.Г. [22]	Акціонерний капітал являє собою об'єднання індивідуальних капіталів шляхом випуску цінних паперів з метою ведення підприємницької діяльності та отримання прибутку.
15	Єранкін О.О. [8, с.19]	Акціонерний капітал – це такий капітал, що є основою капіталу акціонерного товариства та частиною його власного капіталу; формується на основі статутного (декларованого) капіталу акціонерного товариства; складається із визначеної кількості акцій, володіння якими дає певні права акціонеру (майнові та управлінські); зберігає свою стабільність у разі кількісної зміни складу акціонерів; має подвійну природу існування (як реальний і як фіктивний капітал).
16	Абалкін Л.І., «Економічна енциклопедія» [25]	Акціонерний капітал визначено як сукупність об'єднаних індивідуальних капіталів акціонерів.

17	Козаченко Л.А. [10, с. 327]	Акціонерний капітал – це потенційна вартість, яка через здійснення інвестицій трансформується в активи підприємства з метою розширеного відтворення.
18	Борщ О.Г. [2, с.171]	Акціонерний капітал – це капітал, що інвестується в підприємство в обмін на цінні папери – акції, що визначає його існування в реальній та фіктивній формах. Управління ним делегується акціонерами професійним менеджерам з метою отримання доходу від функціонування його у вищезазначених формах.
19	Слободяник Н.П. [19, с. 232]	Акціонерний капітал – це система суспільно-виробничих відносин, пов'язаних із приватною корпоративною діяльністю та специфічними ресурсами виробничого призначення, що характеризується ознаками колективної власності.
20	Чех Н.О. [23, с. 274]	Акціонерний капітал – це основний капітал акціонерного товариства, сформований на основі об'єднання індивідуальних капіталів, що дорівнює сукупній номінальній вартості випущених акцій, емісійного доходу та нерозподіленого прибутку, складається з визначеної кількості акцій, володіння якими дає певні права акціонеру (майнові та управлінські); зберігає свою стабільність у разі кількісної зміни складу акціонерів; має подвійну природу існування (як реальний і як фіктивний капітал).
21	Смельянова Л.О. [7, с. 120]	Акціонерний капітал – це капітал, що формується шляхом випуску акцій і відповідно передбачає об'єднання капіталів акціонерів конкретного підприємства.
22	Шаповалов В.О. [24, с. 124]	Акціонерний капітал визначається через такі характеристики: виражає економічні відносини, що виникають у процесі об'єднання індивідуальних капіталів в один асоційований капітал; являє собою цілісну економічну систему різних форм капіталу, кожна з яких може бути розглянута як підсистема і сукупність взаємопов'язаних елементів, що виконують певні, визначені функції; здійснює безперервний рух, проходячи стадії виробництва та обігу; як будь-яка система, включає об'єкти та суб'єкти.
23	Давиденко Є.В. [5]	Акціонерний капітал – сума капіталізації або сумарний дохід, який можуть принести своїм власникам акції, що перебувають в обігу на фондовому ринку.
24	Мочерний С.В. [6]	Акціонерний капітал – це капітал, що складається з багатьох індивідуальних капіталів, зростання якого відбувається в процесі капіталізації частини прибутку, а також шляхом залучення частини коштів вкладників через продаж акцій та облигацій.
25	Кашаніна Т.В. [9, с. 361]	Акціонерний капітал – це частина майна корпорації, призначена для розрахунку з кредиторами, це той мінімум засобів, наявність яких завжди гарантується корпорацією.
26	Національні нормативи аудиту № 73 від 18.12.1998 року, затверджені Аудиторською палатою України, розділ II «Власний (акціонерний) капітал» [20, с.17]	Акціонерний капітал у вузькому розумінні ототожнюється зі власним капіталом акціонерного товариства.

Джерело: сформовано на основі матеріалів авторських досліджень

– оперуючи поняттям «акціонерний капітал», учені дослідники, часто не дають його конкретного та однозначного визначення, наводячи лише загальну характеристику або структуру акціонерного капіталу, або визначають капітал акціонерного товариства через його функції чи принципи, тобто не наводячи дефініцій;

– окремі вчені, здійснюючи аналіз майнової бази акціонерного товариства, зовсім не оперують визначенням «акціонерний капітал», тобто замінюють цей термін через складники майнової бази акціонерного товариства, такі як статутний капітал, власний капітал акціонерного товариства, фактичний капітал (вартість усіх активів акціонерного товариства) тощо, це визначення доцільно використовувати лише у вузькому сенсі, адже, наприклад, величина статутного капіталу не завжди рівна величині акціонерного капіталу;

– визначення, де акціонерний капітал розглядається як сукупність майна у матеріальному його вигляді або як об'єднане майно, також вважаємо недосконалим, адже це визначення дещо звужує розуміння природи акціонерного капіталу, оскільки процес його формування пов'язаний з накопиченням та розподілом не лише майна, але і нематеріальних активів підприємства. Крім того, у цих тракту-

ваннях не визначено кола осіб, які впливають на процес формування та функціонування акціонерного капіталу;

– неповідними є також визначення капіталу акціонерного товариства, що за своєю суттю зводяться лише до отримання прибутку від обігу акцій: таке визначення має недоліки, пов'язані з тим, що економічний зміст акціонерного капіталу проявляється не лише через призму отримання дивідендів чи іншого виду доходу у поточний момент часу, але і шляхом його капіталізації;

– помилковим є також ототожнення та взаємозаміна понять акціонерного капіталу та акціонерної власності, представлення акціонерного капіталу як пасивного об'єкта власності;

– двоякість визначення поняття «акціонерний капітал» через пояснення його як сукупності реального (дійсного) і фіктивного капіталів, оскільки застосування терміна «фіктивний» часто сприймається буквально, що приводить до розуміння його як неіснуючого, вигаданого. Акції являють собою титули власності, реально здійснюючи рух на фондових ринках, опосередковуючи рух реального (дійсного) капіталу. Ця форма капіталу є певним фінансовим еквівалентом реального (дійсного) капіталу, що втілений в активах акціонерного товариства.

Посилаючись на досліджені нами визначення капіталу акціонерних товариств, пропонуємо тлумачити поняття акціонерного капіталу як капіталу акціонерного товариства, що створюється за рахунок внесків акціонерів шляхом придбання ними цінних паперів (акцій) і виражений у матеріальному (капіталізованій частині прибутку) та нематеріальному вигляді (одержання додаткової вартості у формі прибутку, дивідендів та інших доходів, включаючи сучасні механізми мобілізації інвестиційного капіталу на фондових ринках) для забезпечення максимізації добробуту акціонерів та соціально-економічного ефекту його діяльності.

Висновки. Під час дослідження економічної сутності категорії «акціонерний капітал» у вітчизняній економічній науці ми дійшли висновку, що ця категорія є самостійною, але досить складною і суперечливою. Так, провівши аналіз поглядів сучасних провідних учених-економістів на поняття капіталу акціонерного товариства, ми виявили низку недоліків: у законодавстві не передбачено чіткого та легітимного трактування терміна «акціонерний капітал»; у науковій літературі частіше за все не надається конкретного та однозначного визначення поняття акціонерного капіталу, а наводиться лише загальна характеристика або його структура; окремі вчені, здійснюючи аналіз майнової бази акціонерного товариства, зовсім не оперують визначенням «акціонерний капітал», замінюючи його складниками майнової бази акціонерного товариства; визначення, дослідження акціонерного капіталу як сукупності майна у матеріальному його вигляді або ж як об'єднаного майна підприємства; розгляд економічного

змісту акціонерного капіталу лише через призму отримання дивідендів чи іншого виду доходу у поточний момент часу; ототожнення та взаємозаміна понять акціонерного капіталу та акціонерної власності; двоякість визначення поняття «акціонерний капітал» через використання терміна «фіктивний капітал», що може сприйматися буквально.

Отже, різноманітність підходів до визначення капіталу акціонерного товариства пояснюється наявністю поліваріантних поглядів на процес та джерела його формування, структуру, складові елементи та роль в економіці держави. Виходячи із проаналізованих нами визначень акціонерного капіталу різними вченими, було запропоноване авторське визначення акціонерного капіталу, який, на нашу думку, слід трактувати як капітал акціонерного товариства, що створюється за рахунок внесків акціонерів шляхом придбання ними цінних паперів (акцій) і виражений у матеріальному (капіталізованій частині прибутку) та нематеріальному вигляді (одержання додаткової вартості у формі прибутку, дивідендів та інших доходів, включаючи сучасні механізми мобілізації інвестиційного капіталу на фондових ринках) для забезпечення максимізації добробуту акціонерів та соціально-економічного ефекту його діяльності.

Таким чином, акціонерний капітал дійсно являє складну систему, що містить різноманітні елементи, взаємопов'язані між собою. Кожен із цих елементів можна вивчати і досліджувати окремо, але для розуміння сутності капіталу акціонерних товариств необхідним і більш доречним є використання комплексного механізму дослідження для отримання цілісного уявлення про зміст категорії «акціонерний капітал».

Список використаних джерел:

1. Білецька Л.В. Економічна теорія: Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка : навч. посіб. / Л.В. Білецька, О.В. Білецький, В.І. Савич. К.: ЦУЛ, 2009. 688 с.
2. Борщ О.Г. Методичні підходи до управління структурою капіталу акціонерних підприємств молочної галузі / О.Г. Борщ // Зб. наук. пр. Подільського державно-агротехнічного ун-ту. 2006. Вип. 14. Т. 2. С. 171–174.
3. Бочаров В.В. Корпоративные финансы / В.В. Бочаров, В.Е. Леонтьев. СПб. [и др.]: Питер, 2002. 544 с.
4. Грудницька С.М. Правове визначення акціонерного капіталу. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12828/1/Grudnytska_209-221.pdf.
5. Давиденко Є.В. Управління акціонерним капіталом підприємства // Є.В. Давиденко // Харківський інститут фінансів УДУФМТ. URL: http://www.rusnauka.com/24_AND_2015/Economics/10_198369.doc.htm.
6. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1 / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. К.: Видавничий центр Академія, 2000. 864 с.
7. Ємельянова Л.О. Складові інституційних реформ у контексті формування акціонерного капіталу в країнах із перехідною економікою / Л.О. Ємельянова // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2016. Вип. 6(1). С. 120–125.
8. Єранкін О.О. Формування акціонерного капіталу в буякоцукровому підкомплексі України / О.О. Єранкін // Економіка АПК. 1999. № 12. С. 19–27.
9. Кашанина Т.В. Корпоративное право. (Право хозяйственных товариществ и обществ): Учеб. для вузов по спец. Юриспруденция. М.: НОРМА-Инфра-М, 1999. 802 с.
10. Козаченко Л.А. Особливості формування капіталу виноробних підприємств / Л.А. Козаченко // Зб. наук. праць Луганського національного аграрного університету. Луганськ: Вид-во ЛНАУ, 2006. № 62(85). Серія «Економічні науки». С. 327–330.
11. Котов А.Н. Оптимизация структуры капитала акционерного общества / А.Н. Котов // Економіка: проблеми теорії та практики. Зб. наук. праць. Випуск 206: В 4 т. Том II. Дніпропетровськ: ДНУ, 2005. С. 339–345.
12. Мацелюх Н.П. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка: навч. посібник для самост. підгот. до курс. екзаменів та компл. держ. екзамену з економ. теорії / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко. 2-ге вид., перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2014. 382 с.
13. Мацера С.М. Економічний зміст та значення акціонерного капіталу в сучасних умовах // ScientificWorld (Sworld): Е-Журнал. URL: <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/economy311/economic-theory-and-history-311>.
14. Плешакова О.А. Теоретико-методологічні основи управління структурою капіталу акціонерного товариства / О.А. Плешакова // Наук. вісн. Черніг. держ. ін-ту економіки і упр. Сер. Економіка. 2012. Вип. 3. С. 196–200.
15. Політична економія: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / [Біленко Т.І., Бодров В.Г., Волинцев В.В. та ін.]; за ред. В.О. Рибалкіна, В.Г. Бодрова. К.: Академвидав, 2004. 672 с.
16. Проволоцька О.М. Використання акціонерного капіталу підприємств: теоретико-методичні проблеми дослідження та умови підвищення ефективності / О.М. Проволоцька, Д.В. Ясиненко // Вісник Криворізького економічного інституту КНУ. 2013. № 1. С. 63–66.
17. Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь. 2-е изд., испр. М.: ИНФРА-М, 1999. 479 с.

18. Рубан О.І. Фінансовий механізм функціонування акціонерного капіталу в Україні / О.І. Рубан // Інвестиції: практика та досвід. 2009. № 8. С. 56–60.
19. Слободяник Н.П. Формування акціонерного капіталу підприємств промисловості України // Збірник наукових праць Уманської державної аграрної академії / Редкол.: П.Г. Копитко (відп. ред.) та ін. Умань, 2002. Вип. 55. С. 232–242.
20. Сурма І.В. Структури и модели / І.В. Сурма // Журнал для акционеров. 2002. № 6. С. 17–26.
21. Тарасов И.Т. Учение об акционерных компаниях / И.Т. Тарасов, Моск. гос. ун-т им. М.В. Ломоносова. Юрид. фак. М.: Статут, 2000. 666 с.
22. Федоренко В.Г. Політична економія. Бібліотека українських підручників / В.Г. Федоренко. URL: http://libfree.com/193728681-politekonomiyapolitichna_ekonomiya_fedorenko_vg.html.
23. Чех Н.О. Обґрунтування змісту процесу формування капіталу акціонерних товариств: вартісно-орієнтований підхід / І.Г. Чалий, О. В. Тофанюк, Н.О. Чех // Комунальне господарство міст. Серія «Економічні науки». 2012. Вип. 102. С. 274–287.
24. Шаповалов В.О. Оцінка ефективності використання акціонерного капіталу в Україні / В.О. Шаповалов // Економіка і регіон: Науковий вісник Полтавського національного технічного університету імені Ю. Кондратюка. 2007. № 1(12). С. 124–126.
25. Экономическая энциклопедия / Науч.-ред. совет изд-ва «Экономика», Ин-т экономики РАН; [Александрова Е.И. и др.]; Гл. ред. Л.И. Абалкин и др. М.: Экономика, 1999. 1054 с.
26. Miller C. The equity capital gap / Clara Miller // Stanford social innovation review, 2008. P. 41–45. URL: http://www.socialimpactexchange.org/sites/www.socialimpactexchange.org/files/publications/equity_capital_gap.pdf.

ИССЛЕДОВАНИЕ ПОДХОДОВ К ОПРЕДЕЛЕНИЮ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СУЩНОСТИ ПОНЯТИЯ АКЦИОНЕРНОГО КАПИТАЛА ПРЕДПРИЯТИЯ

Аннотация. Исследованы теоретические подходы к определению экономической сущности понятия акционерного капитала. Определены основные составляющие капитала акционерного общества сквозь призму финансово-экономического, бухгалтерского и правового подходов. Проанализированы преимущества и выделены основные недостатки в трактовке понятий акционерного капитала современными учеными. Предложено усовершенствованное определение понятия «акционерный капитал».

Ключевые слова: капитал, акционерный капитал, акционерное общество, собственный капитал акционерного общества, уставный капитал, действительный капитал, структура акционерного капитала, эмиссионный доход.

RESEARCH OF APPROACHES TO DEFINING ECONOMIC SATISFACTION OF EQUITY CAPITAL OF THE ENTERPRISE

Summary. The theoretical approaches to the definition of the economic essence of the concept of share capital are explored. The main components of the capital of the joint-stock company are determined through the prism of financial, economic, accounting and legal approaches. The advantages and main shortcomings in the interpretation of the concepts of share capital by modern scientists are analyzed. An improved definition of the concept of "share capital" is proposed.

Key words: capital, share capital, joint-stock company, equity of the joint-stock company, authorized capital, active capital, share capital structure, share premium.